

25.92x32.12	1	4	עמוד	הארץ - the marker	10/05/2026	97752929-0
אש תכנית חשבונאות וטגן זיקן בי"ט אריטון למנהל עסקי - 84260						

ריבית המשכנתא תשנה את פני החברה החרדית. לא פלא שאבי שמחון זועם :

ריבית המשכנתא תשנה את פני החברה החרדית. לא פלא שאבי שמחון זועם

ראש המועצה הלאומית לכלכלה התפרץ בצעקות על פרופ' אמיר ברנע, בתגובה לטענה כי הצעת החוק לסבסוד משכנתאות מסייעת בעיקר לחברה החרדית • גרסה אחרונה של ההצעה הועברה רק ביום שישי, וסעיפים מהותיים כמו עלות החוק משתנים ללא הסבר

אבי שמחון. קיים קונצנזוס שהצעת החוק גרועה צילום: תומר אפלבוים

שמחון התפרץ על ברנע וטען שההערכות מנופחות וששיעור החרדים שייהנו מהצעת החוק יהיה 17% בלבד. אלא שגם 17% הוא שיעור הגבוה משיעורם באוכלוסייה

שהשלכותיהם עדיין אינן ברורות. עוד קודם לכן עברה הצעת החוק שינויים מרחיקי לכת – תקופת הסיוע קוצרה מחמש שנים לארבע שנים, ועלות הסכום שהוערכה בתחילה ב-10 מיליארד שקל במשך חמש שנים, ולאחר מכן ב-7 מיליארד שקל בחמש שנים, צנחה לפתע ל-3 מיליארד שקל, ובנוסף הסופי היא מופיעה כ-1.75 מיליארד שקל בארבע שנים.

כל החישובים נערכו בידי שמחון והצוות שלו, במועצה הלאומית לכלכלה, ואיש בכנף ישראל או במשרד האוצר אינו מבין את החישובים או את השינויים התכופים בהם. כלומר, מה הצעת החוק מלאה בסתירות וחורים, והיא מקודמת בניגוד גמור לכל הכללים המקצועיים. חוסר הרצינות שעולה מהשינויים התכופים בהצעת החוק מאפיין גם את הדיון הבלתי מקצועי בביקורת על הצעת החוק. ההצעה אפילו אינה שנויה במחלוקת – יש תמימות דעים מוחלטת בקרב הכלכלנים בממשלה, בבנק ישראל, באקדמיה ובמגזר העסקי, שזו הצעה גרועה שעלולה לגרום נזק כבד. למרות זאת שמחון, בברכת ראש הממשלה בנימין נתניהו, ממשיך לקדם במרץ את הצעת החוק, ואינו שועה לאף דבר ביקורת.

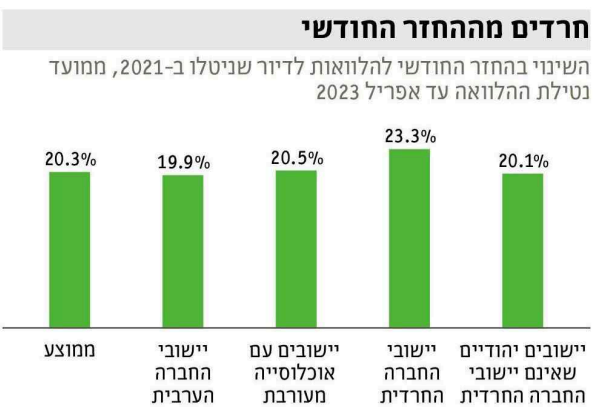
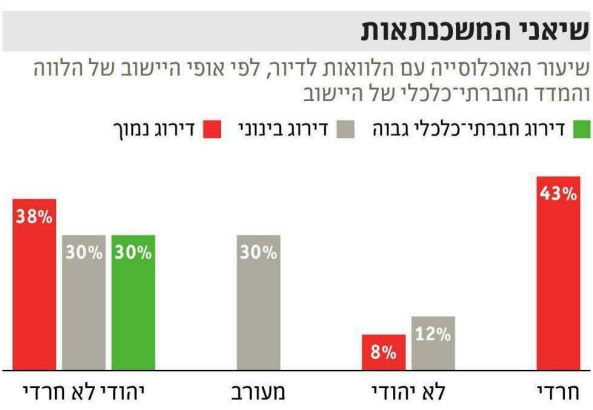
בתגובה לכתבה, שמחון הכחיש כי היו שינויים בהצעת החוק שהוגשה בשישי – אף שהיו שינויים רבים.

הצעה בלתי בשלה

אף שהצעת החוק עולה לאישור ועדת השרים ביום ראשון, היא רחוקה מבשלות. ביום חמישי, לקראת הדיון בוועדה, פורסם הנוסח הסופי של הצעת החוק. אלא שפחות מיממה לאחר מכן, ביום שישי, הועבר נוסח חדש הכולל שינויים רבים

דירה למכירה בירושלים. נראה שיותר חרדים אינם מצליחים לעמוד ביוקר הדיור צילום: שריה דיאמנט

של החברה החרדית, ושעומס תשלומי המשכנתא לבדו יכול להביא למהפך בתעסוקה של הגברים החרדים. "המשמעות של הריבית, גם אם לא ננקוץ אצבע, היא שבתוך חמש שנים יותר מ-60% מהגברים החרדים ירידה בכעלות על דירה בקרב החרדים, מ-69% ל-66%. נראה שיותר חרדים אינם מצליחים לעמוד ביוקר מחירי הדיור. להערכתו של רגב, אלה איתותים חשובים לכך שהנטייה הכלכלית משנה את פניה

פרופ' אמיר ברנע צילום: גיא רייבין

המשכנתא. לפי הנתונים, 43% ממשקי הבית החרדיים היו בעלי משכנתא ב-2021, לעומת 30%-38% ממשקי הבית היהודיים שאינם חרדיים ו-12% בלבד ממשקי הבית הערביים. חשוב עוד יותר: בנק ישראל בדק ב-2023 מה קרה להחזרי המשכנתא בעקבות עליית הריבית, לפי יישובים. הנתונים מלמדים שביישובים חרדיים ההחזר החודשי עלה ב-23.3%, לעומת עלייה של 20%-20.5% ביישובים שאינם חרדיים.

עד כמה הנטל הפיננסי של התייקרות עלות הדירות והתייקרות המשכנתאות מכביד על החברה החרדית ניתן ללמוד גם מנתונים שפירסם ד"ר איתן רגב במסגרת המכון לאסטרטגיה חרדית. רגב מצא ששיעור החרדים שנטלו משכנתאות וינק ב-2021-2023, מ-40% ל-45%. ההחזר החודשי הממוצע לנוטלי משכנתאות חרדים וינק מ-3,800 ל-4,300 שקל בחודש באותה תקופה, וחשוב מכל – בראשונה אי פעם נרשמה

בתור הכסף מירב ארלוזורוב

האם יצא המרצע מן השק? פרופ' אבי שמחון, ראש המועצה הלאומית לכלכלה, התפרץ בזעם בדיון שנערך בשבוע שעבר, לאחר שהוטחה בו האשמה כי הוא מקדם הצעת חוק בעלות תקציבית אדירה שכל מטרה תהיה לסייע לחברה החרדית. ההתפרצות של שמחון מחזקת את החשד שהצעת החוק אכן מוטה לטובת החברה החרדית. הדיון שבו אירעו הדברים נערך בפורום שווי הוגן של אוניברסיטת רייכמן – פורום כלכלי-חשבונאי מהחשור בים באקדמיה הישראלית, שבו נידונות סוגיות פיננסיות וחשבוניות לעומק. בראש הפורום עומדים פרופ' אמיר ברנע, הדקאן המייסד של בית הספר למנהל עסקים ברייכמן, ורועה שלומי שוב, ראש התוכנית לחשבונאות ברייכמן.

בדיון השתתפו כלכלנים מובילים מהממשלה, מבנק ישראל, מהאקדמיה ומהמגזר העסקי והבנקאי, והוא עסק בהצעת החוק ששמחון מקדם – שצפויה לעלות היום לאישור ועדת השרים לענייני חקיקה – לסבסוד של החזרי הלוואות משכנתא, בגין העלייה בריבית בנק ישראל מאז אפריל 2022. בדיון ציין ברנע, בהתבסס על הערכות של מערכת הבנקאות, שהנשכרים העיקריים מהצעת החוק יהיו הלווים החרדים – הם יהיו 40% מהאוכלוסייה שתיהנה מהצעת החוק. בתגובה לדברים שמחון התפרץ בזעם על ברנע, וטען שההערכות מנופות וששיעור החרדים שייהנו מהצעת החוק יהיה 17% בלבד. הוא לא הציג הוכחות או חישוב כמותי שתומך בכך.

יש לציין כי גם 17% הוא שיעור הגבוה משיעורם של החרדים באוכלוסייה, ובכל מקרה יש תמיכה רבה לטענה של הבנקים כי שיעור החרדים שייהנו מהצעת החוק יהיה גבוה בהרבה מכך.

מאבק גורלי

נתונים שפירסם בנק ישראל חושפים שהחברה החרדית נוטלת משכנתאות בשיעור הגבוה ביותר במשק, ולכן היא נפגעת במיוחד מהעלייה בריבית

הארץ, 1/2

10/05/2026

97753044

שלומי

שוב, מירב
ארלוזורוב

כלכלת בחירות

התקף הזעם של שמחון
לא משנה את העובדות:
סבסוד המשכנתאות
מוטה לטובת החרדים

מירב ארלוזורוב 4